

Asia: VN/11385/2020

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Yritys

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

• **Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse**

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (strategian luku 2.1)

-

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

2) Uusiutuvan energian edistäminen (strategian luku 2.2)

-

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

3) Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.3)

-

Avoin vastaus vetyä ja sähköpolttoaineita koskien

Kiitämme mahdollisuudesta lausua ilmasto- ja energiastrategiaa koskevasta luonnoksesta.

P2X Solutions ("P2X") on kotimainen vihreän vedyn ja power-to-x teknologian edelläkävijä. Olemme parhaillaan rakentamassa Satakunnan Harjavaltaan Suomen ensimmäistä teollisen mittakaavan vihreän vedyn ja sähköpolttoaineiden tuotantolaitosta. Asiakkaitamme ovat sekä teollisuus- että liikennesektori. Olemme asettaneet tavoitteeksemme saavuttaa 1 GW:n vihreän vedyn tuotantokapasiteetin vuoteen 2031 mennessä.

Viimeaikaisten energiapoliittisten käänteiden seurauksena venäläisestä fossiilisista polttoaineista irtaantuminen ja siirtyminen eurooppalaiseen vetytalouteen tulee tapahtumaan merkittävästi nopeammin, kuin mitä aiemmissa selvityksissä on osattu arvioida. Tarve kotimaiselle ja eurooppalaiselle uusiutuvalle energialle on suuri. Uusiutuvaa energiaa tarvitaan kriittisten ilmastotavoitteiden saavuttamisen lisäksi unionin kansalaisten ja teollisuuden energiatarpeen turvaamiseen.

Kansallinen ilmasto- ja energiastrategia suhtautuu vaatimattomasti siihen potentiaalin mikä suomalaisella vety- ja energiateollisuudella on eurooppalaisen energiaomavaraisuuden saavuttamisessa. Suomella on poikkeukselliset olosuhteet uusiutuvan energian tuotantoon. Potentiaali maatuulivoimakapasiteettiimme kasvattamiseen on merkittävä ja edullinen tuulivoima on Suomen kilpailuetu verrattuna muuhun Eurooppaan. Strategiassa Suomen tuulivoiman potentiaali on kuitenkin arvioitu alakanttiin. Esimerkiksi Fingridille jätettyjen tuulivoimahankkeiden kapasiteetti ylittää jo 160 GW:iin. Isompi tuulivoimakapasiteetti mahdollistaa laajan vedyn tuotannon ja luo edellytykset vedyn viennille. Suomen etu on lisäksi vahva ja riittävä sähkön siirtokapasiteetti. Myös rajat ylittävää vedyn siirtoverkkoa ollaan jo kehittämässä Suomen ja Ruotsin välille vuoteen 2030 mennessä.

RePower EU tiedoksiinto lisäsi merkittävästi Euroopan vetytavoitteita vuoteen 2030 mennessä. Suomen on tarkoituksenmukaista toimia samoin. Arviomme mukaan RePower EU tavoitteiden saavuttaminen edellyttää 60–70 GW:n vedyntuotantokapasiteetin rakentamista Eurooppaan vuoteen 2030 mennessä. Mikäli Suomi haluaa olla edelläkävijä vetymarkkinoilla ja kasvaa myös vedyn viejäksi, tulisi Suomen asettaa tavoitteeksi vähintään 10 % osuus eurooppalaisesta vedyn tuotannosta, mikä vastaa 6–7 GW:n tuotantokapasiteetin saavuttamista vuoteen 2030 mennessä.

Kotimaisen tuotannon nopea kehittäminen mahdollistaa jalansijan saamisen erittäin kilpailuilla Euroopan energiemarkkinoilla. Tämä houkuttelee myös ulkomaisia investointeja Suomeen ja luo lukuisia työllisyysmahdollisuuksia. Markkinan avaaminen edellyttää kuitenkin erityisesti kolmea asiaa. Ensinnäkin sääntely ja luvituskäytännöt on luotava ennustettaviksi ja tehokkaiksi. Toiseksi julkista tukea ja takauksia tulee myöntää alkuvaiheessa koko arvoketjun toimijoille, jotta yksittäisten tukien vaikutus voidaan moninkertaistaa. Tämä pitää erityisesti paikkaansa vetykäyttöisessä liikenteessä, jossa ajoneuvojen hankintatuella olisi ratkaiseva merkitys markkinan käynnistymisessä. Myös tukiprosessien nopeuteen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Lisäksi tarvitsemme rohkeita

energia ja teknologia-alan osaajia, mikä edellyttää riittävien resurssien kohdistamista koulutukseen ja uusiin kasvuyrityksiin.

Ilmasto- ja energiastrategian kunnianhimoisena tavoitteena on ollut tuoda kaikki ilmasto- ja energiapolitiikan osa-alueet yhden strategian alle. Tämän vuoksi erillistä vetystrategiaa ei ole luotu, vaan vetyä koskevan kappaleen todetaan muodostavan Suomen vetystrategian. Vetystrategia on kuitenkin ilmasto- ja energiapolitiikan lisäksi vahvasti osa teollisuus- ja innovaatiopolitiikkaa. Hallituskin on julkisuudessa ilmaissut, että Suomi tähtää myös vedyn vientiin.

Erillisen vetystrategian viestinnällinen merkitys korostuu silloin, kun suomalaiset yritykset hankkivat projekteilleen ulkomaalaista rahoitusta tai kansainväliset yritykset pohtivat investointiensa sijoituspaikkaa. Kunnianhimoisella strategialla on mahdollisuus vaikuttaa myös siihen, minkälainen painoarvo Suomella on eurooppalaisesta vetysääntelystä päätettäessä. Oman erillisen vetystrategian laatimisen puute antaa viestin, ettei Suomen kunnianhimon taso vedyn osalta ole kovinkaan korkea. Siksi olisi tärkeää, että Suomi käynnistäisi välittömästi teollisuus- ja innovaatiopoliittisen selvityksen vedyn osalta, jonka lopputuloksena syntyisi kattava erillinen vetystrategia. Strategialla olisi suuri merkitys Suomelle, sillä uusiutuva energia ja vety muodostavat kriittisen tekijän Suomen kilpailukyvyille ja huoltovarmuudelle nyt ja tulevaisuudessa.

4) Energiatehokkuuden edistäminen (strategian luku 2.4)

-

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

5) Energian toimitus- ja huoltovarmuus (strategian luku 2.5)

-

Avoin vastaus energian toimitus- ja huoltovarmuutta koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

6) Ydinenergian käyttö (strategian luku 2.6)

-

Avoin vastaus ydinenergian käyttöä koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

7) Energiamarkkinoiden kehittäminen (strategian luku 2.7)

-

Avoin vastaus energiemarkkinoiden kehittämistä koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

8) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (strategian luku 2.8)

-

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

9) Verotus (strategian luku 2.9)

-

Avoin vastaus verotusta koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

10) Ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistaminen (strategian luku 2.10)

-

Avoin vastaus ilmastomuutokseen sopeutumista koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

11) EU-vaikuttaminen (strategian luku 2.11)

-

Avoin vastaus EU-vaikuttamista koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

1) Ilmastotavoitteiden saavuttaminen (strategian luku 3.1)

-

Avoin vastaus ilmastotavoitteiden saavuttamista koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

2) Valtiontalousvaikutukset (strategian luku 3.2)

-

Avoin vastaus valtiontalousvaikutuksia koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

3) Kansantalousvaikutukset (strategian luku 3.3)

-

Avoin vastaus kansantalousvaikutuksia koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

4) Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset (strategian luku 3.4) sekä sukupuolivaikutukset (strategian luku 3.5)

-

Avoin vastaus perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia sekä sukupuolivaikutuksia koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

5) Vaikutus energijärjestelmään (strategian luku 4)

-

Avoin vastaus energijärjestelmävaikutuksia koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

Suomen vetystrategia

-

Avoin vastaus Suomen vetystrategiaa koskien

Kiitämme mahdollisuudesta lausua ilmasto- ja energiastrategiaa koskevasta luonnoksesta.

P2X Solutions ("P2X") on kotimainen vihreän vedyn ja power-to-x teknologian edelläkävijä. Olemme parhaillaan rakentamassa Satakunnan Harjavaltaan Suomen ensimmäistä teollisen mittakaavan vihreän vedyn ja sähköpolttoaineiden tuotantolaitosta. Asiakkaitamme ovat sekä teollisuus- että liikennesektori. Olemme asettaneet tavoitteeksemme saavuttaa 1 GW:n vihreän vedyn tuotantokapasiteetin vuoteen 2031 mennessä.

Viimeaikaisten energiapoliittisten käänteiden seurauksena venäläisestä fossiilisista polttoaineista irtaantuminen ja siirtymä eurooppalaiseen vetytalouteen tulee tapahtumaan merkittävästi nopeammin, kuin mitä aiemmissa selvityksissä on osattu arvioida. Tarve kotimaiselle ja eurooppalaiselle uusiutuvalla energialle on suuri. Uusiutuvaa energiaa tarvitaan kriittisten ilmastotavoitteiden saavuttamisen lisäksi unionin kansalaisten ja teollisuuden energiatarpeen turvaamiseen.

Kansallinen ilmasto- ja energiastrategia suhtautuu vaatimattomasti siihen potentiaalin mikä suomalaisella vety- ja energiateollisuudella on eurooppalaisen energiaomavaraisuuden saavuttamisessa. Suomella on poikkeukselliset olosuhteet uusiutuvan energian tuotantoon. Potentiaali maatuulivoimakapasiteettiimme kasvattamiseen on merkittävä ja edullinen tuulivoima on Suomen kilpailuetu verrattuna muuhun Eurooppaan. Strategiassa Suomen tuulivoiman potentiaali on kuitenkin arvioitu alakanttiin. Esimerkiksi Fingridille jätettyjen tuulivoimahankkeiden kapasiteetti ylittää jo 160 GW:iin. Isompi tuulivoimakapasiteetti mahdollistaa laajan vedyn tuotannon ja luo edellytykset vedyn viennille. Suomen etu on lisäksi vahva ja riittävä sähkön siirtokapasiteetti. Myös rajat ylittävää vedyn siirtoverkkoa ollaan jo kehittämässä Suomen ja Ruotsin välille vuoteen 2030 mennessä.

RePower EU tiedoksiinto lisäsi merkittävästi Euroopan vetytavoitteita vuoteen 2030 mennessä. Suomen on tarkoituksenmukaista toimia samoin. Arviomme mukaan RePower EU tavoitteiden saavuttaminen edellyttää 60–70 GW:n vedyntuotantokapasiteetin rakentamista Eurooppaan vuoteen 2030 mennessä. Mikäli Suomi haluaa olla edelläkävijä vetymarkkinoilla ja kasvaa myös vedyn viejäksi, tulisi Suomen asettaa tavoitteeksi vähintään 10 % osuus eurooppalaisesta vedyn tuotannosta, mikä vastaa 6–7 GW:n tuotantokapasiteetin saavuttamista vuoteen 2030 mennessä.

Kotimaisen tuotannon nopea kehittäminen mahdollistaa jalansijan saamisen erittäin kilpailuilla Euroopan energiamarkkinoilla. Tämä houkuttelee myös ulkomaisia investointeja Suomeen ja luo lukuisia työllisyysmahdollisuuksia. Markkinan avaaminen edellyttää kuitenkin erityisesti kolme asiaa. Ensinnäkin sääntely ja luvituskäytännöt on luotava ennustettaviksi ja tehokkaiksi. Toiseksi julkista tukea ja takauksia tulee myöntää alkuvaiheessa koko arvoketjun toimijoille, jotta yksittäisten tukien vaikutus voidaan moninkertaistaa. Tämä pitää erityisesti paikkaansa vetykäyttöisessä liikenteessä, jossa ajoneuvojen hankintatuella olisi ratkaiseva merkitys markkinan käynnistymisessä. Myös tukiprosessien nopeuteen tulisi kiinnittää erityistä huomioita. Lisäksi tarvitsemme rohkeita energia ja teknologia-alan osajia, mikä edellyttää riittävien resurssien kohdistamista koulutukseen ja uusiin kasvuyrityksiin.

Ilmasto- ja energiastrategian kunnianhimoisena tavoitteena on ollut tuoda kaikki ilmasto- ja energiapolitiikan osa-alueet yhden strategian alle. Tämän vuoksi erillistä vetystrategiaa ei ole luotu, vaan vetyä koskevan kappaleen todetaan muodostavan Suomen vetystrategian. Vetystrategia on kuitenkin ilmasto- ja energiapolitiikan lisäksi vahvasti osa teollisuus- ja innovaatiopolitiikkaa. Hallituksen on julkisuudessa ilmaissut, että Suomi tähtää myös vedyn vientiin.

Erillisen vetystrategian viestinnällinen merkitys korostuu silloin, kun suomalaiset yritykset hankkivat projekteilleen ulkomaalaista rahoitusta tai kansainväliset yritykset pohtivat investointiensa sijoituspaikkaa. Kunnianhimoisella strategialla on mahdollisuus vaikuttaa myös siihen, minkälainen painoarvo Suomella on eurooppalaisesta vetysääntelystä päätettäessä. Oman erillisen vetystrategian laatimisen puute antaa viestin, ettei Suomen kunnianhimon taso vedyn osalta ole kovinkaan korkea. Siksi olisi tärkeää, että Suomi käynnistäisi välittömästi teollisuus- ja innovaatiopolitiittisen selvityksen vedyn osalta, jonka lopputuloksena syntyisi kattava erillinen vetystrategia. Strategialla olisi suuri merkitys Suomelle, sillä uusiutuva energia ja vety muodostavat kriittisen tekijän Suomen kilpailukyvyille ja huoltovarmuudelle nyt ja tulevaisuudessa.

Avoin vastaus muita Ilmasto- ja energiastrategian osia koskien

Ks. lausuntomme kokonaisuudessaan luvun 2.3 alla.

Borg Jenni
P2X Solutions Oy